TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BẮC GIANG** **TỈNH BẮC GIANG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 11/2023/QĐDS-ST	*Bắc Giang, ngày 31 tháng 8 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẮC GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hằng

Thư ký phiên họp: Bà Tống Lan Hương - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang tham gia phiên họp: Bà Cao Thị Cẩm Vân - Kiểm sát viên.

Trong ngày 31 tháng 8 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 03/2023/TLST-VDS ngày 17 tháng 3 năm 2023, về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người đã chết"*, theo Quyết định mở phiên họp số: 08/2023/QĐMPH-VDS ngày 21 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Trịnh Văn Đ, sinh năm 1961

Địa chỉ: Thôn S, xã ĐS, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang

(có đơn đề nghị vắng mặt)

Người bị yêu cầu tuyên bố đã chết: Bà Thân Thị Đ, sinh năm 1967

Nơi cư trú cuối cùng: Thôn S, xã ĐS, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, và quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu giải quyết việc dân sự (ông Trịnh Văn Đ) trình bày: Ông có đăng ký kết hôn với bà Thân Thị Đ vào năm 1985 tại UBND xã ĐS, huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang (nay thuộc thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang). Sau khi kết hôn, ông và bà Đ chung sống tại xã ĐS. Thời gian đầu vợ chồng sống hạnh phúc và có ba con chung là: Trịnh Văn Th, sinh năm 1987, Trịnh Văn L, sinh năm 1990 và Trịnh Thị Ph, sinh năm 1995. Đến tháng 9 năm 1999, bà Đ bỏ đi khỏi nhà không rõ lý do. Trước khi bỏ đi, bà Đ cũng đã có thời gian điều trị tâm thần tại bệnh viện tâm thần tỉnh Bắc Giang vào năm 1996, 1997. Sau thời gian điều trị tại bệnh viện thì gia đình đưa về nhà tiếp tục điều trị tại nhà. Thời điểm bà Đ bỏ nhà đi, gia đình đã

nhiều lần tìm kiếm khắp nơi nhưng không có tin tức gì. Năm 2019, ông đã làm đơn yêu cầy tuyên bố mất tích tại Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang. Ngày 29/8/2019, Tòa án ban hành Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2019/QĐST-DS tuyên bố bà Thân Thị Đ mất tích.

Nay do gia đình cần phải thực hiện các thủ tục liên quan đến xác định quyền tài sản, bà Đ cũng đã biệt tích hơn 20 năm nay, do vậy, ông làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố bà Thân Thị Đ đã chết.

Tại phiên họp, ông Trịnh Văn Đ có đơn đề nghị vắng mặt và giữ nguyên ý kiến, quan điểm đã trình bày với Tòa án.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Bắc Giang phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự như sau: Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện việc giải quyết việc yêu cầu tuyên bố một người đã chết đúng trình tự và thủ tục pháp luật quy định. Người yêu cầu đã thực hiện đúng, đầy đủ quyền, nghĩa vụ tố tụng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ tài liệu, chứng cứ thu thập được, căn cứ khoản 1 điều 68; Điều 71; 72 Bộ luật dân sự 2015. Về yêu cầu của của ông Trịnh Văn Đ là có cơ sở pháp lý, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu. Về lệ phí giải quyết việc dân sự, ông Đáng là người cao tuổi thuộc trường hợp được miễn lệ phí theo quy định pháp luật. Ngoài ra kiểm sát viên còn đề nghị tuyên quyền kháng cáo của các đương sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Bà Thân Thị Đ là người bị yêu cầu tuyên bố đã chết, có nơi cư trú cuối cùng tại Thôn S, xã ĐS, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang, nên căn cứ khoản 4 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang.

[2] Về thủ tục tố tụng: Tòa án đã tiến hành các thủ tục giải quyết việc tuyên bố một người đã chết theo đúng trình tự quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp có mặt đầy đủ những người tiến hành tố tụng, người yêu cầu có đơn đề nghị vắng mặt nên Tòa án mở phiên họp theo quy định Điều 367 của Bộ luật Tốtụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của đương sự:

Ông Trịnh Văn Đ xác định bà Thân Thị Đ đã đi khỏi địa phương và không có tin tức gì kể từ tháng 9 năm 1999 dương lịch. Căn cứ xác minh tại thôn S, xã ĐS, thành phố Bắc Giang và tại Công an xã ĐS, thành phố Bắc Giang đều xác định: Bà Thân Thị Đ đăng ký hộ khẩu thường trú tại thôn S, xã ĐS, không chuyển khẩu đi đâu khác. Bà Đ đi khỏi địa phương từ năm 1999 đến nay không có tin tức, không rõ bà Đ đi đâu, làm gì.

Trong quá trình giải quyết vụ án, Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố đã chết số 03/QĐ-TA ngày 21/3/2023; đồng thời đăng thông báo trên Đài tiếng nói Việt Nam phát vào 17 giờ 30 phút các ngày 20,21,22/4/2023, đăng thông báo trên báo Công lý ba số báo liên tiếp 29,30,31 ra ngày 12, 14, 19/4/2023. Đã hết thời hạn 4 tháng kể từ ngày đăng phát thông báo đầu tiên, nhưng đến nay vẫn không có tin tức, thông tin nào xác định bà Thân Thị Đ còn sống hay đã chết.

Năm 2019, ông Đ đã có đơn yêu cầu tuyên bố bà Thân Thị Đ mất tích. Sau khi tiến hành các thủ tục đăng tin, ngày 29/8/2019, Tòa án nhân dân thành phố Bắc Giang ban hành Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2019/QĐST-DS tuyên bố bà Thân Thị Đ mất tích.

Tại Điều 71 Bộ luật Dân sự 2015 đã quy định: "1. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người đã chết trong trường hợp sau:… a) Sau 03 năm, kể từ ngày quyết định tuyên bố mất tích của Toà án có hiệu lực pháp luật mà vẫn không có tin tức xác thực là còn sống". Như vậy từ ngày 29/8/2019 kể từ khi Toà án nhân dân thành phố Bắc Giang tuyên bố bà Thân Thị Đ mất tích cho đến nay, bà Đ vẫn biệt tích và không có bất cứ thông tin nào xác thực việc bà còn sống. Do đó, ông Trịnh Văn Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Thân Thị Đ đã chết là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật.

Về xác định ngày chết của bà Thân Thị Đ: Căn cứ lời khai của người yêu cầu Trịnh Văn Đ, cũng như qua các tài liệu, xác minh tại địa phương thì ngày xác định biết được tin tức cuối cùng của bà Đ là tháng 9 năm 1999. Theo quy định tại khoản 1 Điều 68; khoản 1 điều 71 Bộ luật Dân sự, thời hạn biệt tích 05 năm được tính từ ngày biết được tin tức cuối cùng của người đó, nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng. Do vậy, ngày chết của bà Thân Thị Đ được xác định: Thời hạn biết tin tức cuối cùng của bà Đ là ngày 01/10/1999, thời hạn biệt tích 5 năm là ngày 01/10/2004; Ngày chết của bà Thân Thị Đ được xác định là ngày 02/10/2004.

Xét đề nghị của Viện kiểm sát là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trịnh Văn Đ được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Đối với chi phí đăng thông tin tìm kiếm người bị tuyên bố đã chết do người yêu cầu chịu và đã thực hiện xong.

[5]. Đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 367, Điều 371, Điều 372 Bộ luật Tố tụng dân sự; Khoản 1 Điều 68; Điều 71; Điều

72 Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Trịnh Văn Đ.

Tuyên bố: Bà Thân Thị Đ, sinh năm 1967, nơi cư trú cuối cùng: Thôn S, xã ĐS, thành phố Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang đã chết. Ngày chết được xác định là ngày 02 tháng 10 năm 2004.

Kể từ ngày quyết định có hiệu lực pháp luật thì các quan hệ về hôn nhân gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà Thân Thị Đ được giải quyết như đối với một người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Về lệ phí: Ông Trịnh Văn Đ được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm.

Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Trong trường hợp quyết định được thi hành theo Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyềnthỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- Các đương sự
- VKSND Tp Bắc Giang;
- TAND tỉnh Bắc Giang;
- Chi cục THADS tp Bắc Giang;
- UBND xã ĐS;
- Lưu hồ sơ, VP.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Hằng